ELTE EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

Miből épül fel az intézménypszichológusok szaktudása? Beszámoló az ÓIP országos felmérés eredményeiről

Készítették: Borbáth Katalin, Szögedi Dalma, Fodor Róbert

Iskolapszichológiai kutatócsoport tagjai : Borbáth Katalin, Fodor Róbert, Sarkadi-Nagy Szilvia, Szögedi Dalma, Flach Richárd, Tóth Vera

2024.09.27.

Szakirodalmi előzmények 1.

Mező Ferenc és munkatársai (2006) felmérése.

A felmérés jelentős ÓIP igényt jelzett, kisszámú valós, reális foglalkoztatási lehetőség mellett. Jól demonstrálja a vezetők körében sem ismert iskolapszichológiai munka irányát, hiszen az elvárások jobbára nem preventív, sokkal inkább interventív, tanácsadás és akár terápiás jellegű feladatokra vonatkoztak.

A tanulmány javaslatai között szerepelt átfogó marketing tevékenység és a máig élő probléma az elmélet és gyakorlat kiegyenlítésére tett javaslat az egyetemi, továbbképzési kurzusok gyakorlatorientált szemléletének adaptálására vonatkozóan.

Szakirodalmi előzmények 2.

A pedagógusok véleményét, attitűdjét tükröző felmérések is készültek, (Borbáth 2010, kőbányai populáció felmérése)

N.Kollár 2021 nagy mintán végzett vizsgálata- diákok, pedagógusok iskolapszichológusok iránt attitűdjének felmérésére.

Konkrét iskolapszichológusokat megkérdező felmérést Flach és társai(2023) végeztek, - kvalitatív jellegű, kisszámú interjú felvétel formájában- jelen felmérést megelőzően.

Szakirodalmi előzmények 3.

Egy másik felmérés (Csibi–Csibi, 2013), az iskolapszichológusok munkakörülményeit, hivatásképét, pályamotivációját méri fel. A vizsgálatban nagyon széles kompetenciahatárokon belül értelmezett szakmai identitás-struktúrák ismerhetők fel a gyakorlati szakemberek válaszai alapján.

A pszichológiai szakszolgáltatások összesége, mint ellátórendszer jól dokumentált nehézségeiről írt (Mező et al., 2006; N. Kollár–Szabó, 2021; Polyák–Vizin, 2021; Flach, 2023; Borbáth et al, 2024).

Szakirodalmi előzmények 4.

Pszichoterápia folyóirat podcast kerekasztal beszélgetés szomorú képet rajzolt mind a mentális egészségét, mint az iskolapszichológiai, mind a szakszolgálati, vagy pszichoterápiás ellátási kapacitást tekintve (Kepics–Vattay, 2023); Jármi et al, 2023).

A jelenkor kihívásaira reflektálva Borbáth és munkatársai (2024) tovább szempontokból elemzik a tartós problémajelenségeket, és felvetik a kérdést, hogy a kihívások és veszélyek ellenére lehet-e ma jól csinálni az iskolapszichológiát.

Előzmények

Az Iskolapszichológia területén végzett országos felmérés céljából a kérdőív megalkotása 2023 márciusában indult, az Országos Óvoda Iskolapszichológus Módszertani Bázis támogatásával.

Kutatócsoportunk 2023 májusában kezdte meg az adatgyűjtést, 2024 januárjában zártuk le ez adatgyűjtő szakaszt.

305 kitöltés érkezett (307 megkezdett kérdőív).

Kutatási kérdések témakörei

Munkamotiváció jellemzői (pályaválasztás)
Munkavégzési tapasztalatok
Egyéni kompetenciák
Munkaprofil (direkt és indirekt, online, offline munkamódok)
Erőforrások (vezetői támogatottság, infrastrukturális feltételek)
Lehetőségek (továbbképzés, önképzés, szupervízió)
Kihívások (krízisek, megterhelő események, munkafeltételek)

A kutatási módszerek

Kérdőív szerkezete komplex: feleletválasztós és nyitott végű kérdések

Kutatási módszer: Mix-method: kvantitatív és kvalitatív módszer

A minta leírása: a válaszadó iskolapszichológusok jellemzői 1.

A kérdőív kitöltését 307 fő kezdte meg, ebből végül ***N* = 305** fő egyezett bele a kutatásban való részvételbe, ebből 276 fő (90,5%) nő, 29 fő (9,5%) férfi.

Pályán töltött évek töltött évek száma

	N	%
1-5 év	180	59,0
6-11 év	73	23,9
11-17 év	35	11,5
18-28 év	15	4,9
28+ év	2	0,7
Összesen	**305**	**100,0**

A minta leírása: a válaszadó iskolapszichológusok jellemzői 2.

A válaszadók jelentős része kevesebb, mint 5 éve van a pályán (n = 180, 59,0%), illetve kevesebb, mint 3 módszerspecifikus végzettséggel rendelkezik (n = 172, 56,4%).

Módszerspecifikus képzések száma

	N	%
kevesebb, mint 3	172	56,4
3-5	92	30,2
6-10	34	11,1
11-25	5	1,6
25-nél több	2	0,7
Összesen	**305**	**100,0**

Jelen felmérésben tágabb kontextusában használjuk a módszerspecifikus képzettség fogalmát:

Ide értünk minden a pszichológia diszciplína vagy határtudomány területe mentén, akkreditált/ vagy akkreditálás alatt álló/ szakmailag elismert oktatási vagy civil szervezet / egyén által meghirdetett releváns, min 30 max. 120 órás képzést.

A minta leírása: régiók, ellátott intézmények száma

Területi ellátás szerint Budapest és Pest vármegyét ellátók (n = 182, 59,7%) felülreprezentáltak. Hajdú-Bihar vármegyei intézményeket ellátók 16 fővel (5,2%) vettek részt a kutatásban, minden további vármegyét ellátók esetén a részvételi arány <5% (min.: 0,7% Zala, max.: 12 Somogy vármegye 3,9%).

A válaszadók 51,5%-a legalább 2-3 intézményt lát el egyszerre.

Ellátott intézmények településtípus szerint

	N	%
Főváros	131	39,1
Megyeszékhely	85	25,4
Járási központ	30	9,0
Kisváros	64	19,1
Község	25	7,5
Összesen	**335**	**100,0**

Ellátott intézmények száma

	N	%
1 intézmény	148	48,5
2-3 intézmény	106	34,8
>3 intézmény	51	16,7
Összesen	**305**	**100,0**

A minta leírása: az ellátást érintő intézménytípusok szerint

A KSH (2023) adatai alapján 983 teljes állású intézmény-pszichológus volt állományban. Ha az egy intézményt ellátó (vélelmezetten teljes állású) válaszadókat tekintjük (n = 148), a mintában az általános iskolában dolgozók felül-, míg az óvodában dolgozók alulreprezentáltak.

Válaszadóink 51,5%-a több intézményben dolgozik egyszerre. A teljes mintát tekintve a általános iskolát ellátó iskolapszichológusok felülreprezentáltak.

Ellátott intézmények szint szerint

	Minta (teljes)	
	N	**%**
Óvoda	66	17,5
Általános iskola	150	39,7
Középiskola	108	28,6
Komplex intézmények	21	5,6
Egyéb intézmények	33	8,7
Összesen	**378**	**100,0**

Ellátott intézmények szint szerint

	Minta (egy intézmény)		KSH teljes állású int.p.	
	N	**%**	**N**	**%**
Óvoda	11	7,4	183	18,6
Általános iskola	66	44,6	521	53,0
Középiskola	61	41,2	279	28,4
Egyéb intézmény	10	6,8	n.a.	n.a.
Összesen	**148**	**100,0**	**983**	**100,0**

KSH adatszolgáltatás ideje 2023 12. 15

A minta leírása: intézménytípusok fenntartója szerint

Állami vagy önkormányzati fenntartású oktatási intézményt 280 (74,1%) fő lát el. Az egyéb intézménytípusok a válaszok 8,7%-át teszik ki.

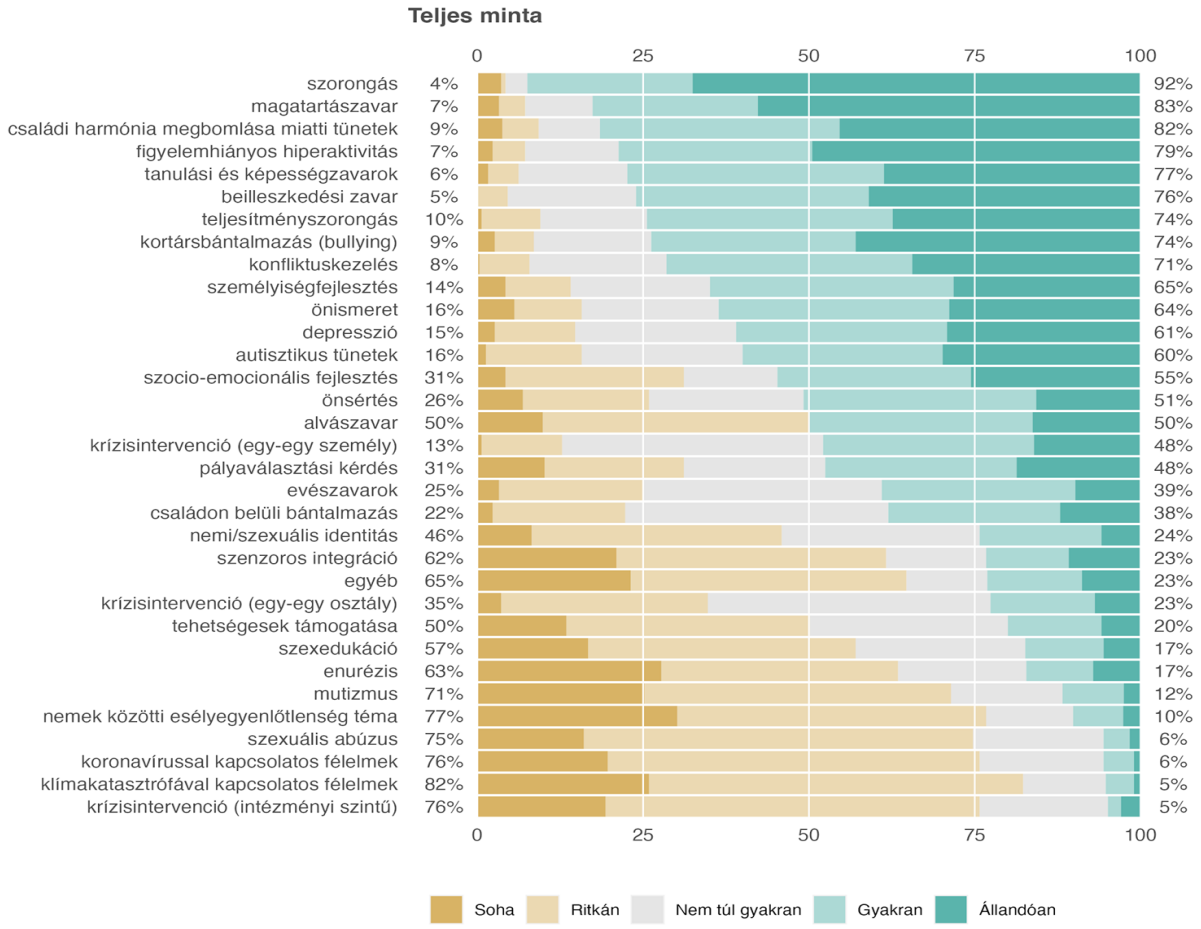
Ellátott intézmények fenntartó szer

Oktatási intézmény fenntartója	**N**	**%**
Állam, önkormányzat	280	74,1
Egyház	40	10,6
Alapítvány, magánfenntartású int.	25	6,6
Egyéb intézmény	33	8,7
Összesen	**378**	**100,0**

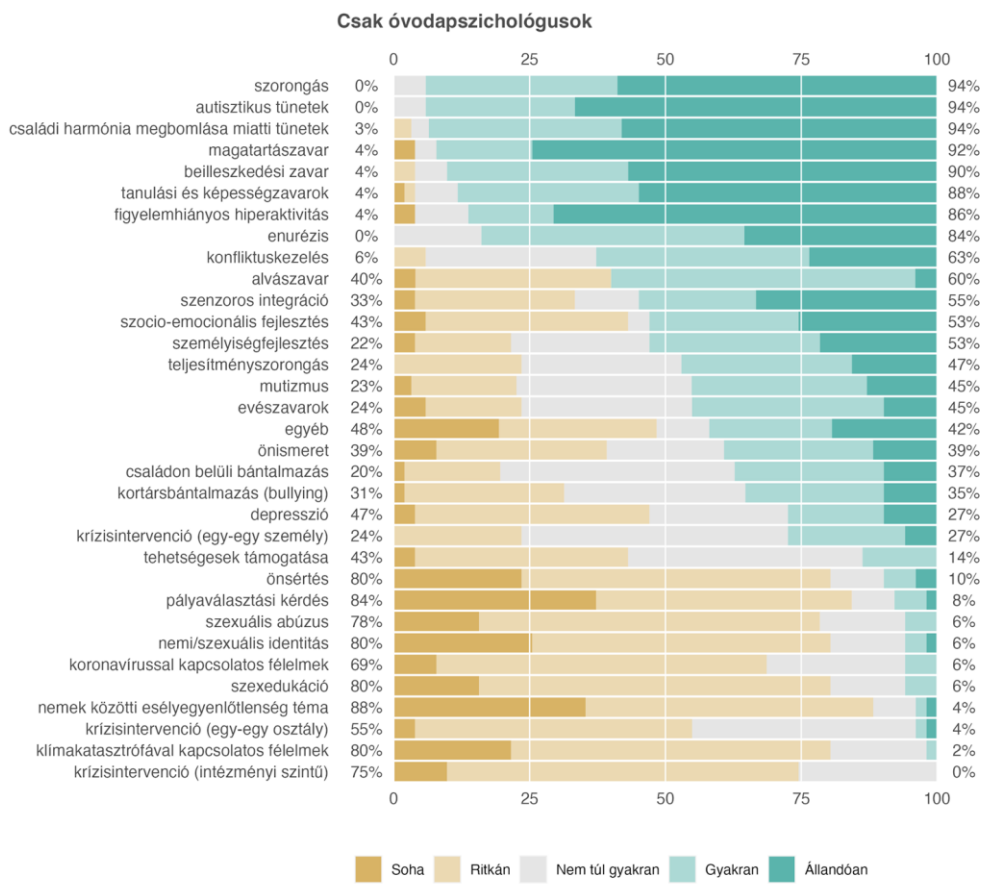
Az ellátások alkalmával a megkeresések legjellemzőbb témái

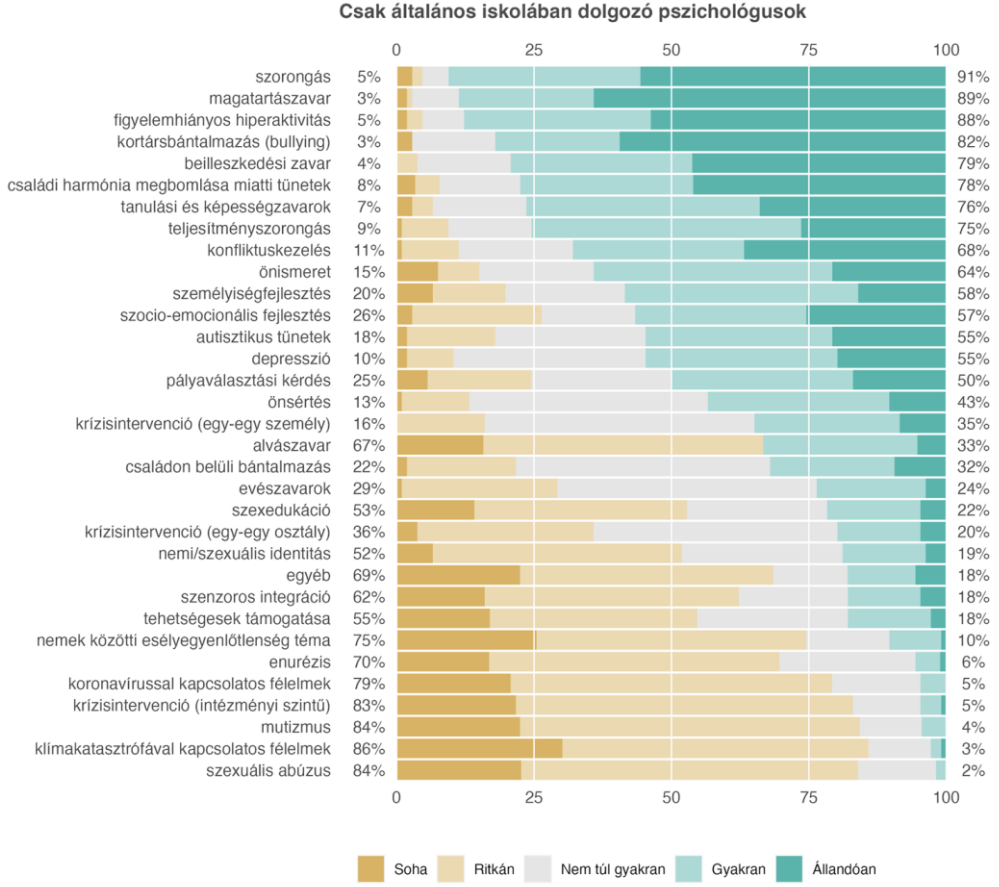
Teljes mintánkban a témák előfordulását az ábra illusztrálja százalékos összesítésben csökkenő gyakoriság (t.i gyakran és állandóan visszatérő válaszok összegzésével) szerint.

Kiemelkednek a szorongásos zavarok (92%), magatartászavarok (83%), családi harmónia megbomlása miatti tünetek (82%), tanulási zavarok és figyelemzavarok (77%, 79%), beilleszkedési zavarok (76%), teljesítményszorongás (74%), és kortársbántalmazás (74%).

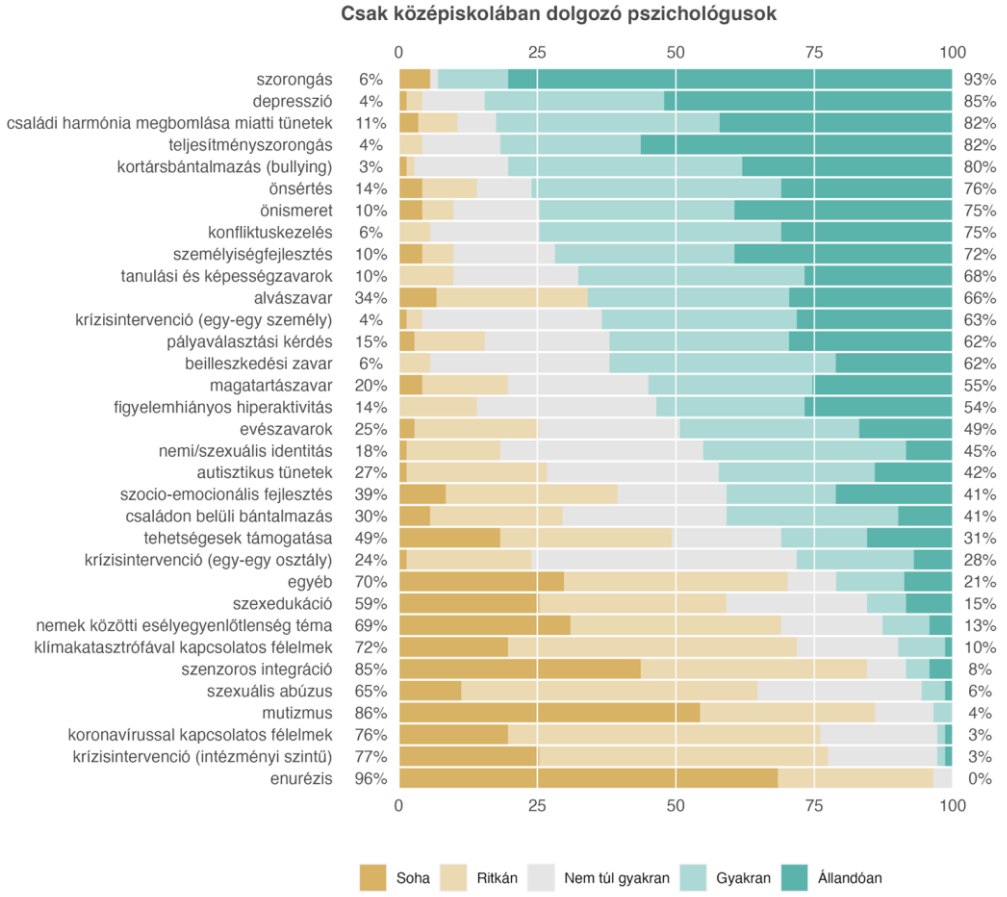

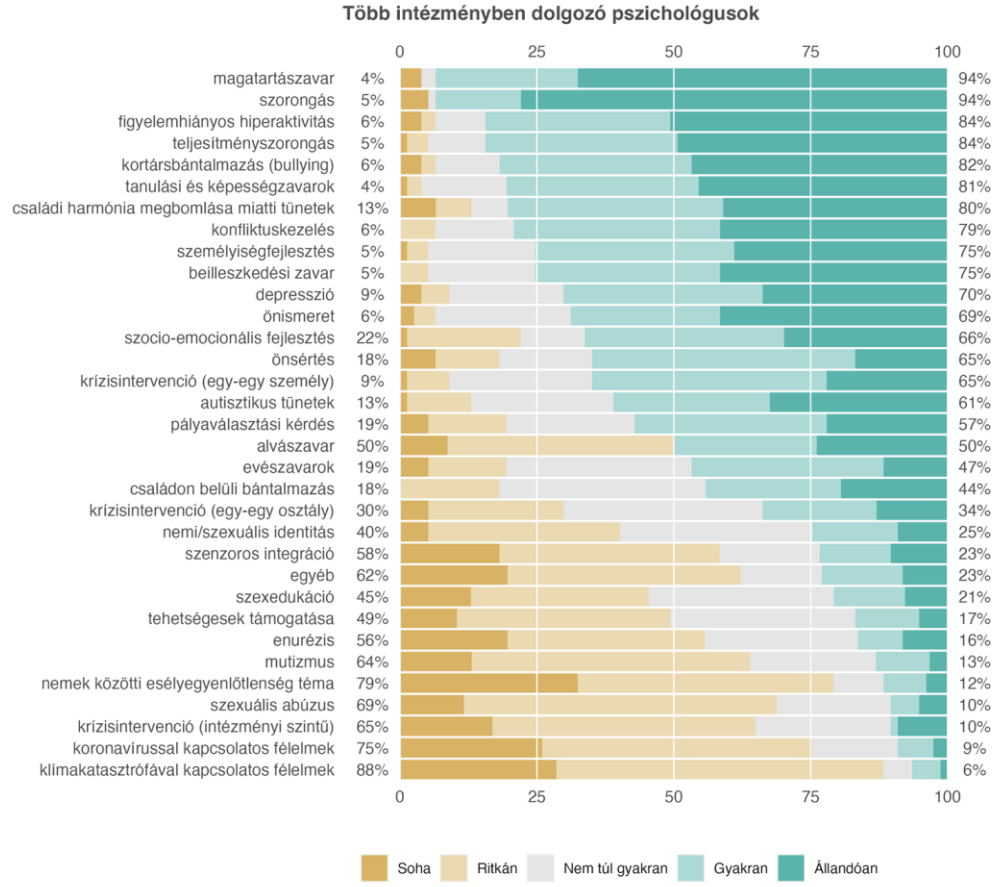
Az intézmény-pszichológiai ellátás alkalmával a megkeresések legjellemzőbb témái intézmény szerint 1.

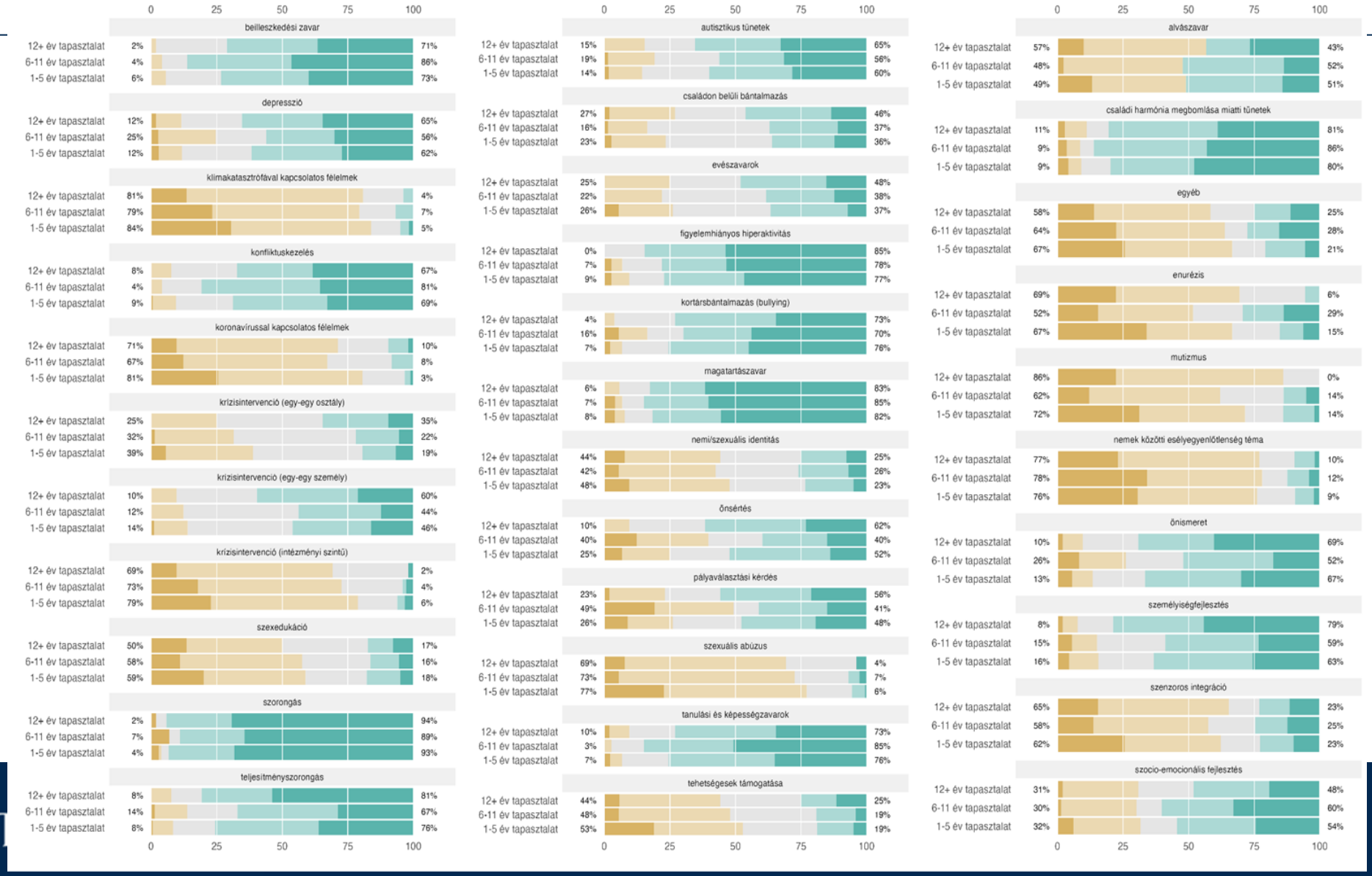

Az intézmény-pszichológiai ellátás alkalmával a megkeresések legjellemzőbb témái: intézmény szerint 2.

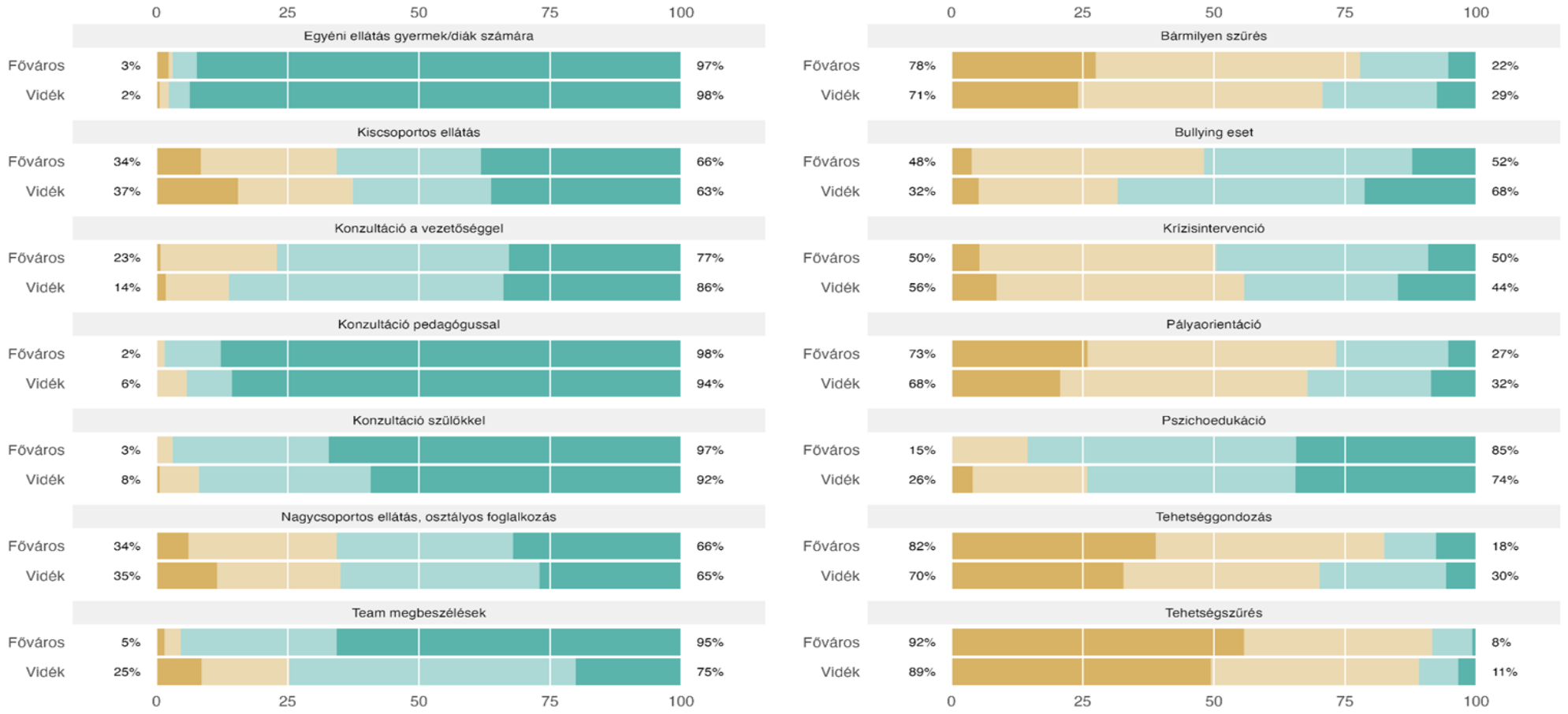

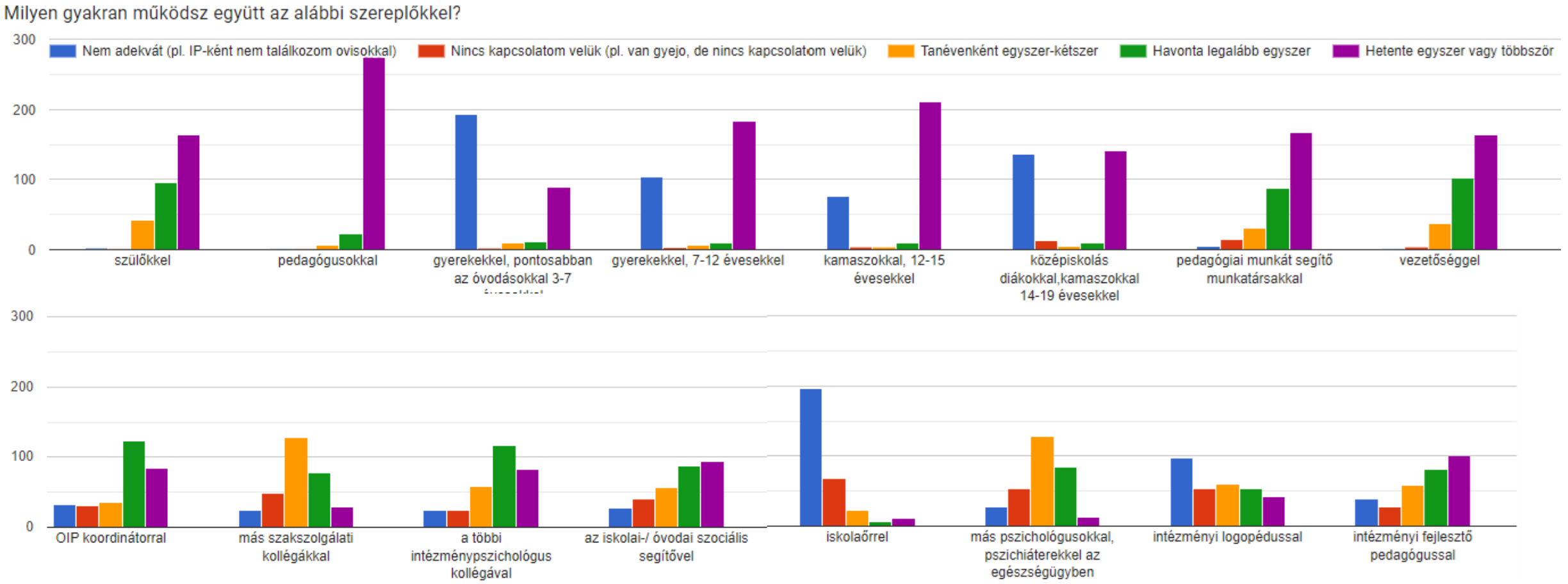
Az intézmény-pszichológiai ellátás alkalmával a megkeresések legjellemzőbb témái: munkatapasztalat szerint

ÓIP tevékenységek rendszeressége: főváros – vidék bontásban

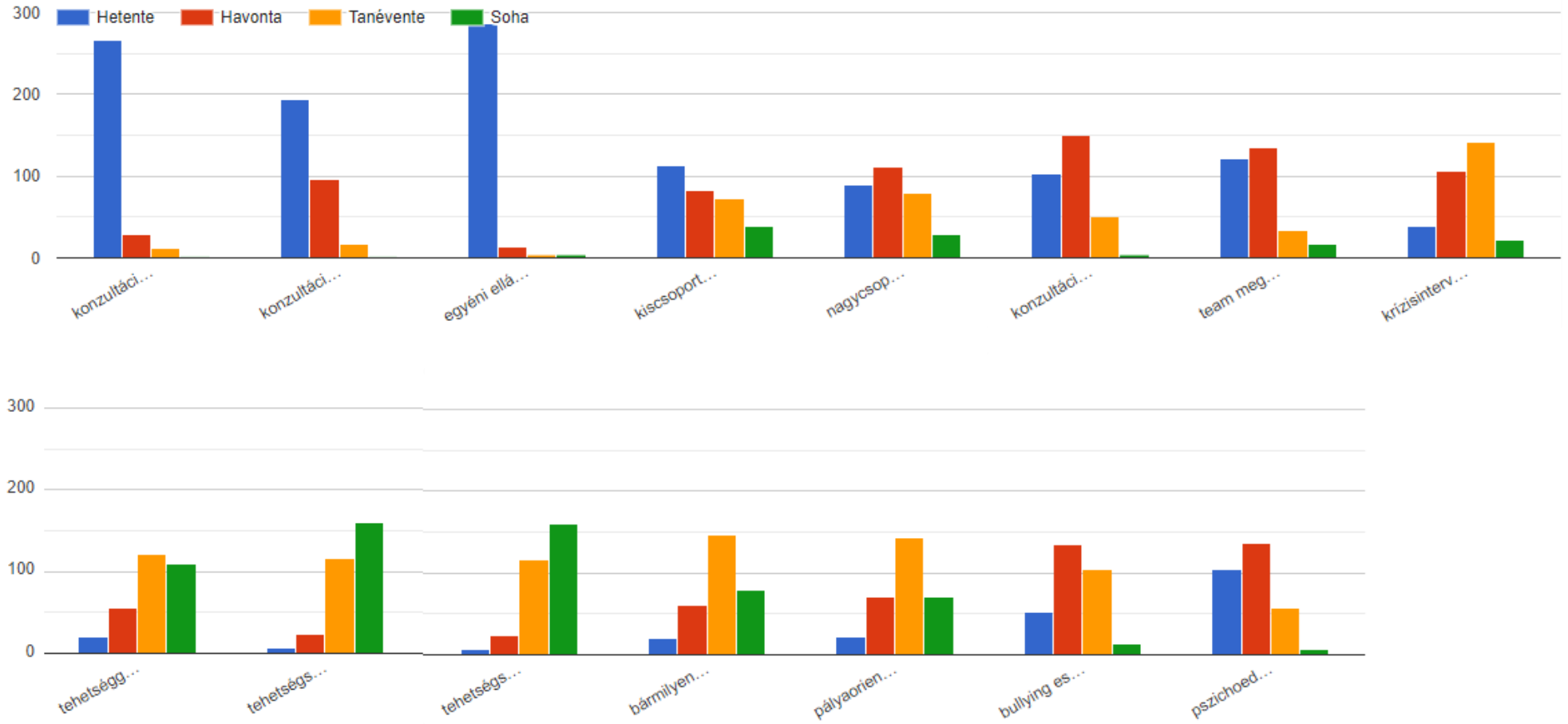

Együttműködés másokkal

ÓIP tevékenységek gyakorisága

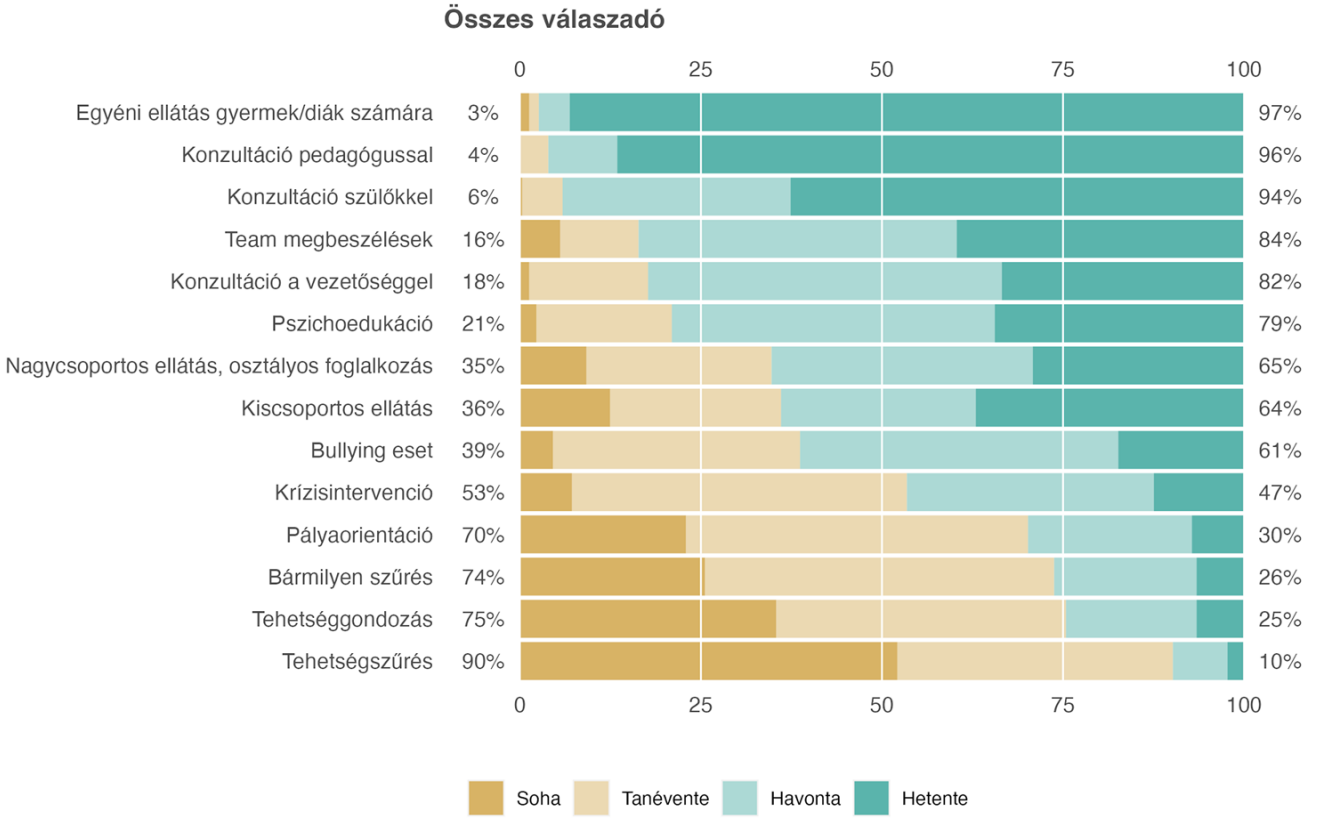
Az alábbi tevékenységeket milyen gyakorisággal végzted az utóbbi 1 évben?

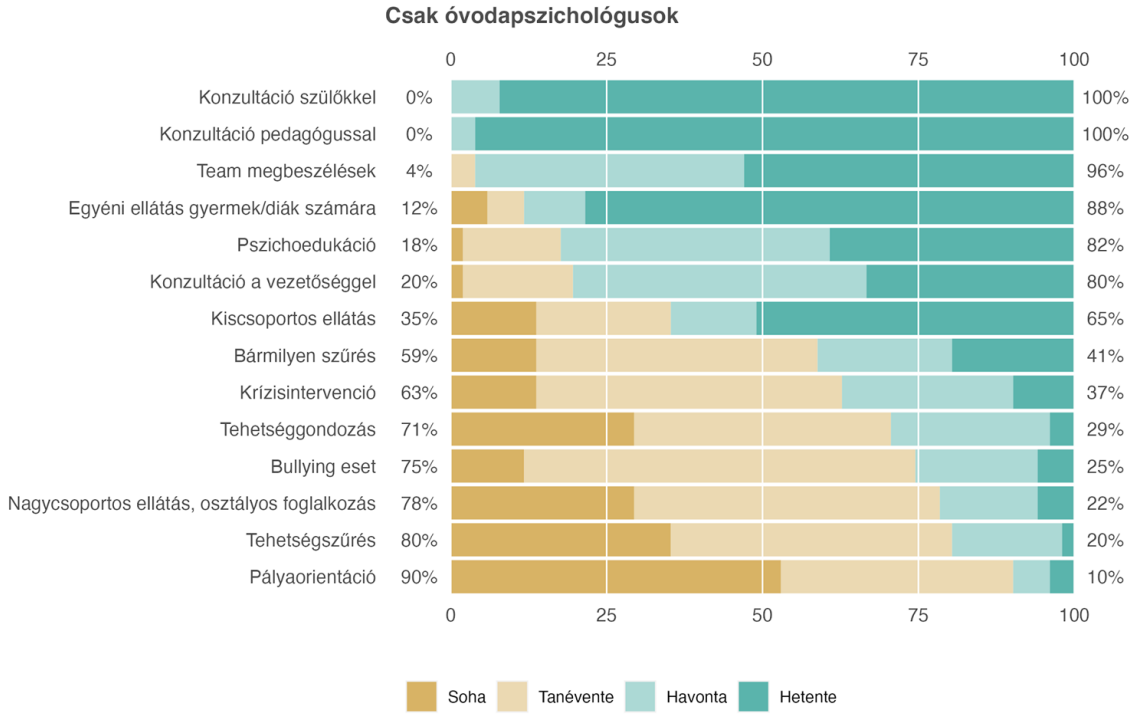
Tevékenységek az ÓIP praxisban rendszeresség szerint

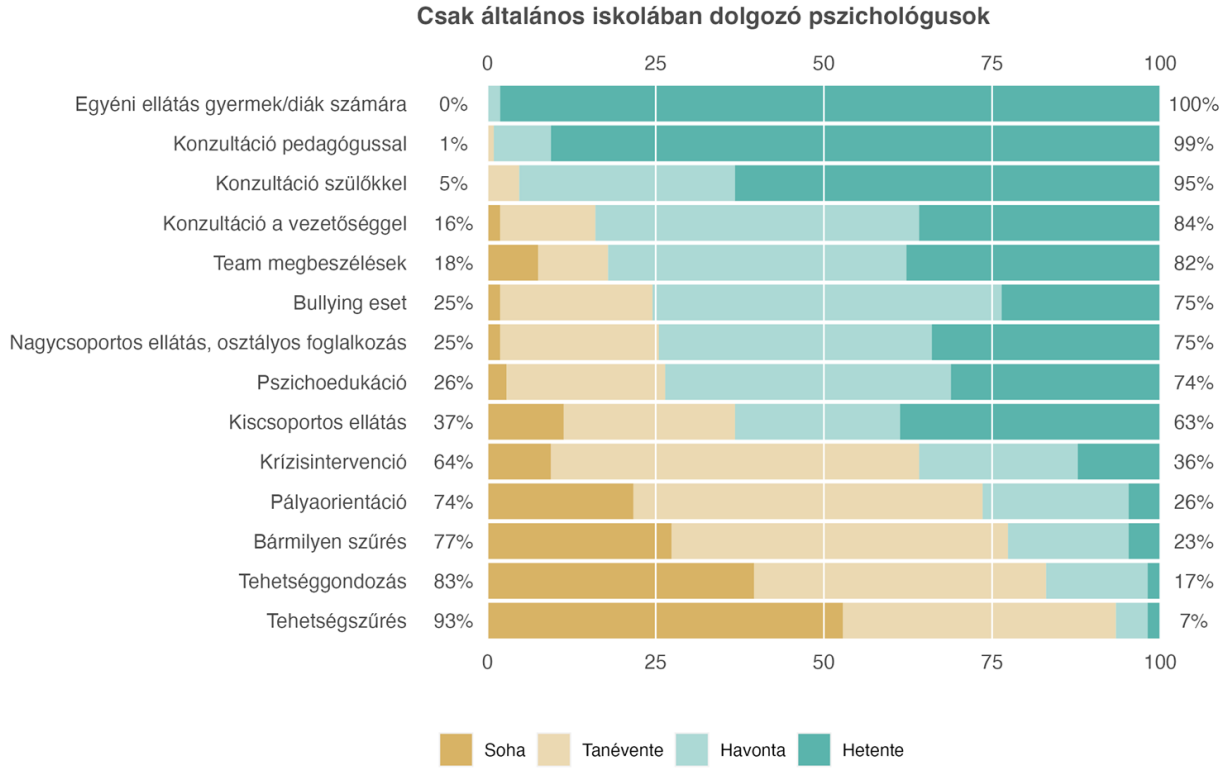
Teljes mintánkban a rendszeres tevékenységek előfordulását az ábra illusztrálja százalékos összesítésben csökkenő gyakoriság (t.i gyakran és állandóan visszatérő válaszok összegzésével) szerint.

Kiemelkednek az egyéni ellátások és a szülői és pedagógusi konzultációk.

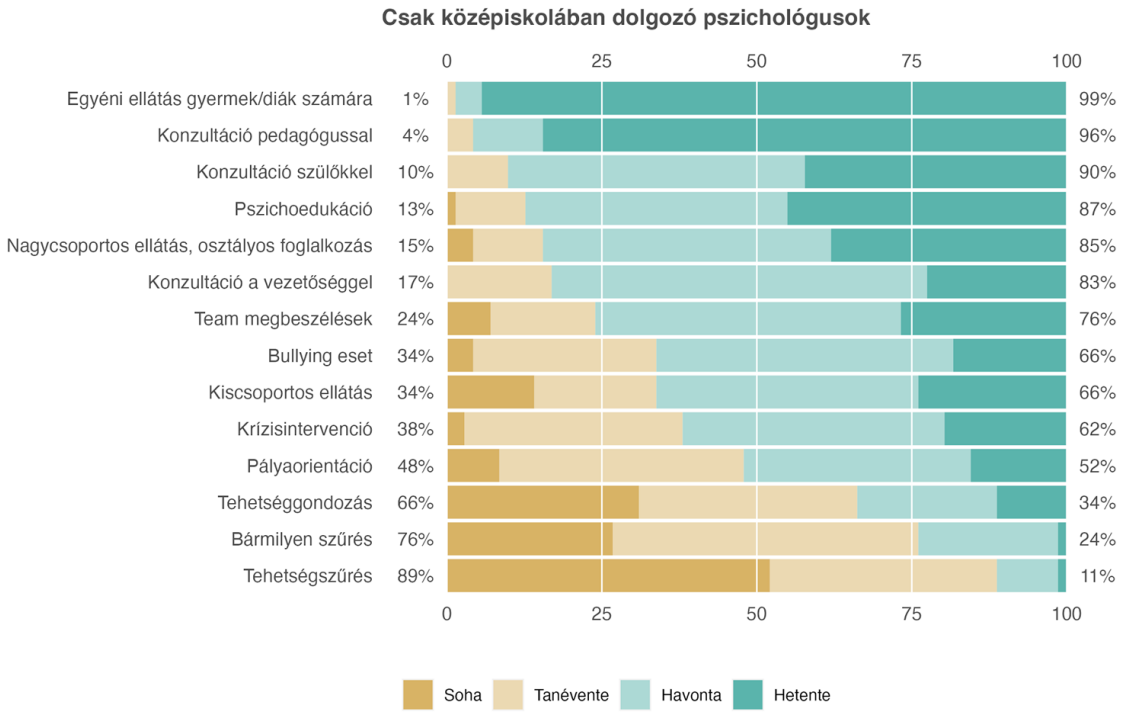

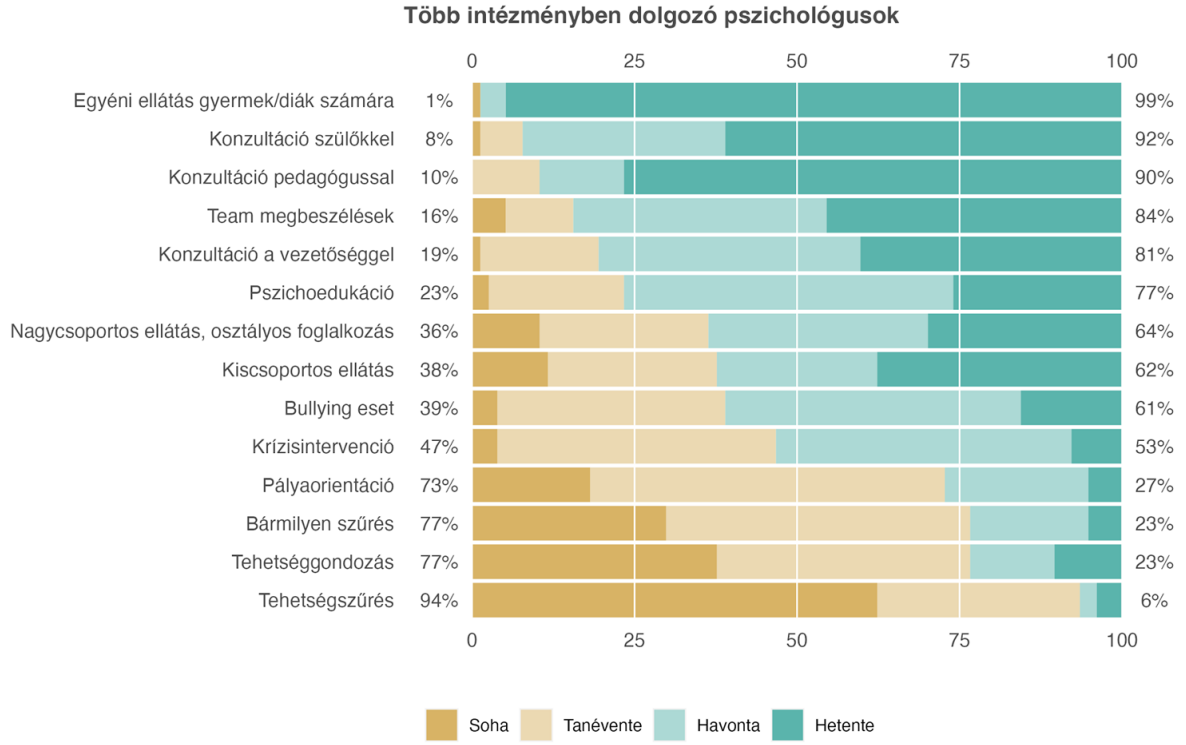
ÓIP tevékenységek rendszeressége: intézmény szerint 1.

ÓIP tevékenységek rendszeressége: intézmény szerint 2.

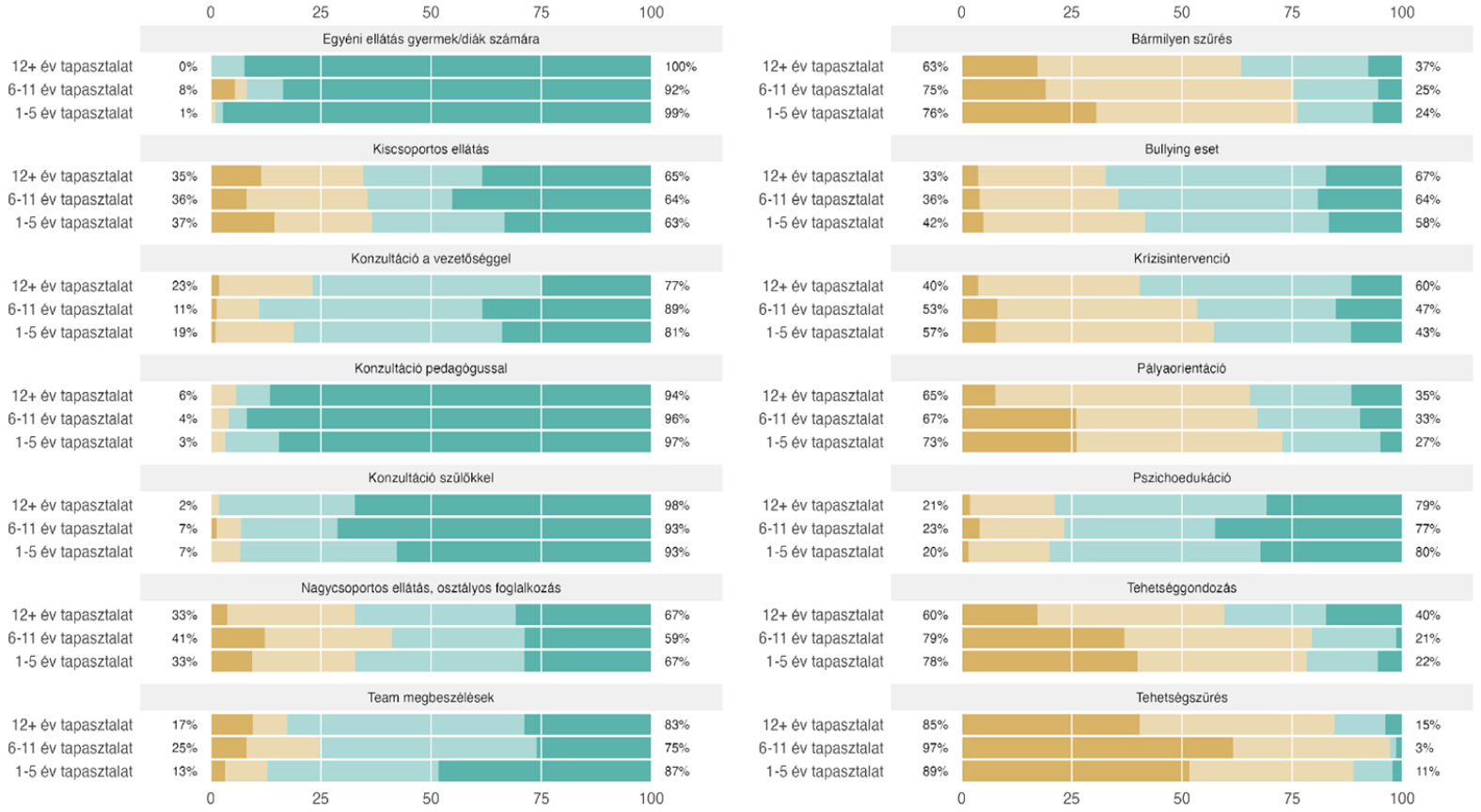

ÓIP tevékenységek rendszeressége: pályán töltött évek szerint

A rendszeres tevékenységek az egyéni ellátás, konzultációs formák és a kiscsoportos ellátás mentén nem mutatnak valódi különbséget.

A több mint 12 éve a pályán lévő kollégák azonban jellemzően inkább foglalkoznak krízisintervencióval, bullying eset kezelésével, tehetség és bármiféle egyéb szűréssel.

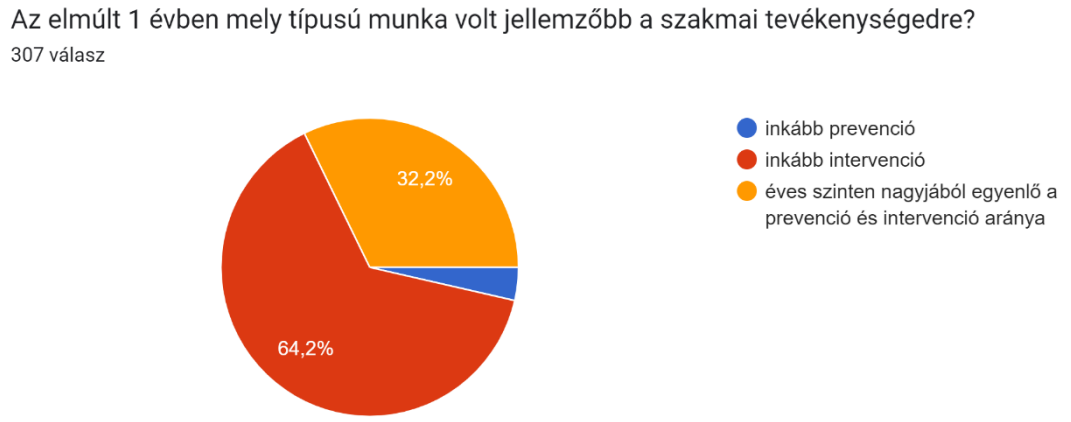
ÓIP tevékenységek rendszeressége: intervenció vagy prevenció inkább?

Egyértelműen látható az eredményekből, hogy minden intézménytípus, minden lakóhely, minden pályaév mentén az intervenciós beavatkozások teszik ki az ÓIP kollégák munkájának majd ⅔-át.

A csak prevenciós tevékenységet végzők száma- az ÓIP szakmai protokoll által preferált beavatkozás típus- elenyésző.

Az elmúlt 1 évre legjellemzőbb tevékenység

	N	%
Intervenció	195	64,2
Intervenció és prevenció egyenlő arányban	99	32,2
Prevenció	11	3,6
Összesen	**305**	**100,0**

Prevenciós ellátás szintjei

A prevenciós ellátás szintjeit elemezve látható, hogy az iskolapszichológiai protokollban megjelent, elsődlegesen általános prevenció hangsúlyú ellátás kevesebb, mint felét teszi ki a tevékenységeknek, amit az ÓIP kollégák végeznek, a veszélyeztetett csoportokkal és célzott, egyéni, kiscsoportos hangsúlyú másod és harmadlagos prevenció- ami már az intervenció szintjén jelenik meg, feladatok összességében több, mint 50%-os arányt képviselnek a mindennapi gyakorlatban.

Prevenciós ellátásban végzett feladatok jellege

	N	%
Általános (minden gyermek, tanuló)	199	46,9
Szélesebb körű (veszélyeztetett, kiszűrt esetek)	128	30,2
Célzott (jelentősen rászoruló, SNI)	97	22,9
Összesen	**424**	**100,0**

Intervenciós ellátás

Az intervenciós ellátások módja megoszlik a direk és indirekt között, de láthatóan több, mint kétszeres a direkt beavatkozások száma, ami szintén a klasszikus ÓIP feladatok helyett más típusú ellátás alkalmazásáról beszél.

Intervenciós ellátásban végzett feladatok jellege

	N	%
Direkt és indirekt módszerek egyensúlyi arányban	220	54,9
Direkt formában (közvetlenül klienssel)	123	30,7
Indirekt formában (konzultáció formájában)	58	14,5
Összesen	**401**	**100,0**

Motiváció: pályaválasztás okai

A pályaválasztási motiváció a válaszadók mintegy felénél fakad belső motivációból vagy a tanulmányai során szerzett élményeket (19.1 %) vagy a személyes tapasztalatait (32, 6%) követve.

A többiek, 48,3% külső körülményekből fakadó pályaválasztást jelöltek meg motivációként.

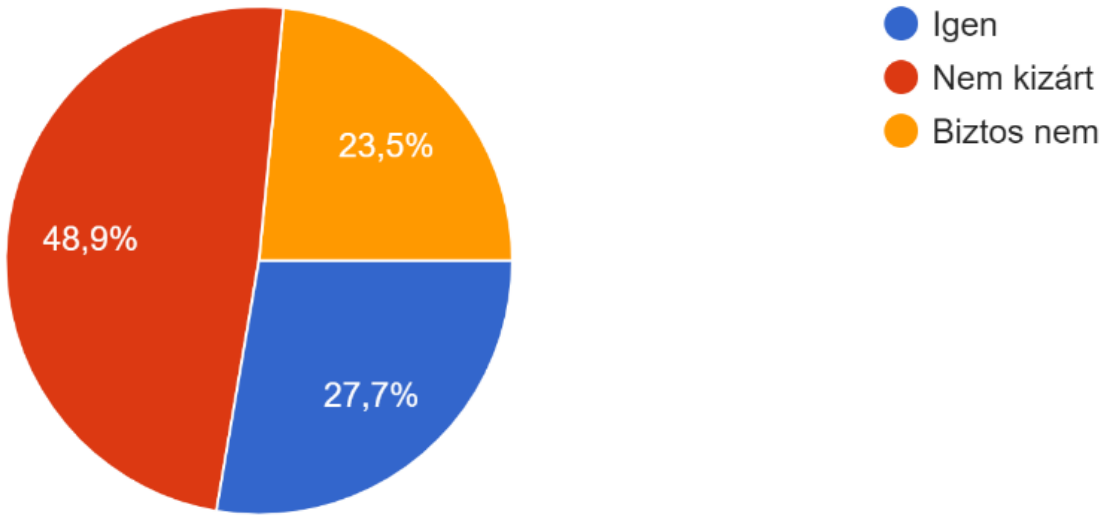
Intézménypszichológus szakma választási szempontjai

	N	%
Nem volt más elérhető állás	83	35,2
Személyes tapasztalat miatt	77	32,6
Megtetszett az egyetemen	45	19,1
Mások /vezetőim/ javasolták	16	6,8
Gyerekek miatt	10	4,2
Munkaidő	5	2,1
	236	**100,0**

Pályamódosítás két éven belül?

Gondolkozol el pályamódosításon 2 éven belül?

307 válasz

Motiváció: pályamódosítási hajlandóság

Közel 37%-a a válaszoknak az alacsony fizetés (azonban az összes válaszadó 65%-a), az anyagi megbecsülés hiánya miatt jelzi a pályamódosítási szándékot vagy opció meglétét.

A mentális egészség megőrzése miatt 21%- több mint egyötöde a válaszadóknak jönne el.
Vagyis jelentős terhelést jelent.
Kevesebb, mint 20%- a a stabil ÓIP kolléga, aki kijelenti, nem gondolkodik pályaelhagyáson vagy váltáson.

Pályamódosítás lehetséges okai

	N	%	Válaszadók %
Az alacsony fizetés miatt	198	36,8	64,9
A mentális egészségem megőrzése miatt	114	21,2	37,4
Az OIP társadalmat érintő megbecsülés elégte	87	16,2	28,5
Az intézményben fellépő problémák miatt	49	9,1	16,1
Intézményvezetőséggel fennálló problémák m	39	7,2	12,8
Személyes okok miatt	35	6,5	11,5
Költözés miatt	12	2,2	3,9
Státusztörvény	4	0,7	1,3
	538	**100,0**	
Nem gondolkodom pályamódosításon	54		17,7

	N	%
Csak az adott intézményből jönnék el	56	16,5
Az OIP feladatkört hagynám el	192	56,5
A pszichológiai munkát teljes egészében hagy	28	8,2
Nem gondolkodom váltáson	64	18,8
	340	**100,0**

Szakmai központhoz tartozás igénye

Számodra előnyökkel járhatna, ha egy szakmai központhoz tartozhatnál a többi intézménypszichológus kollégáddal együtt, és nem közvetlenül az óvodához/iskolához?

307 válasz

Az egyetemi tárgyakat is megnéztük hasznosság szerint, az alábbi eredményeket kaptuk:

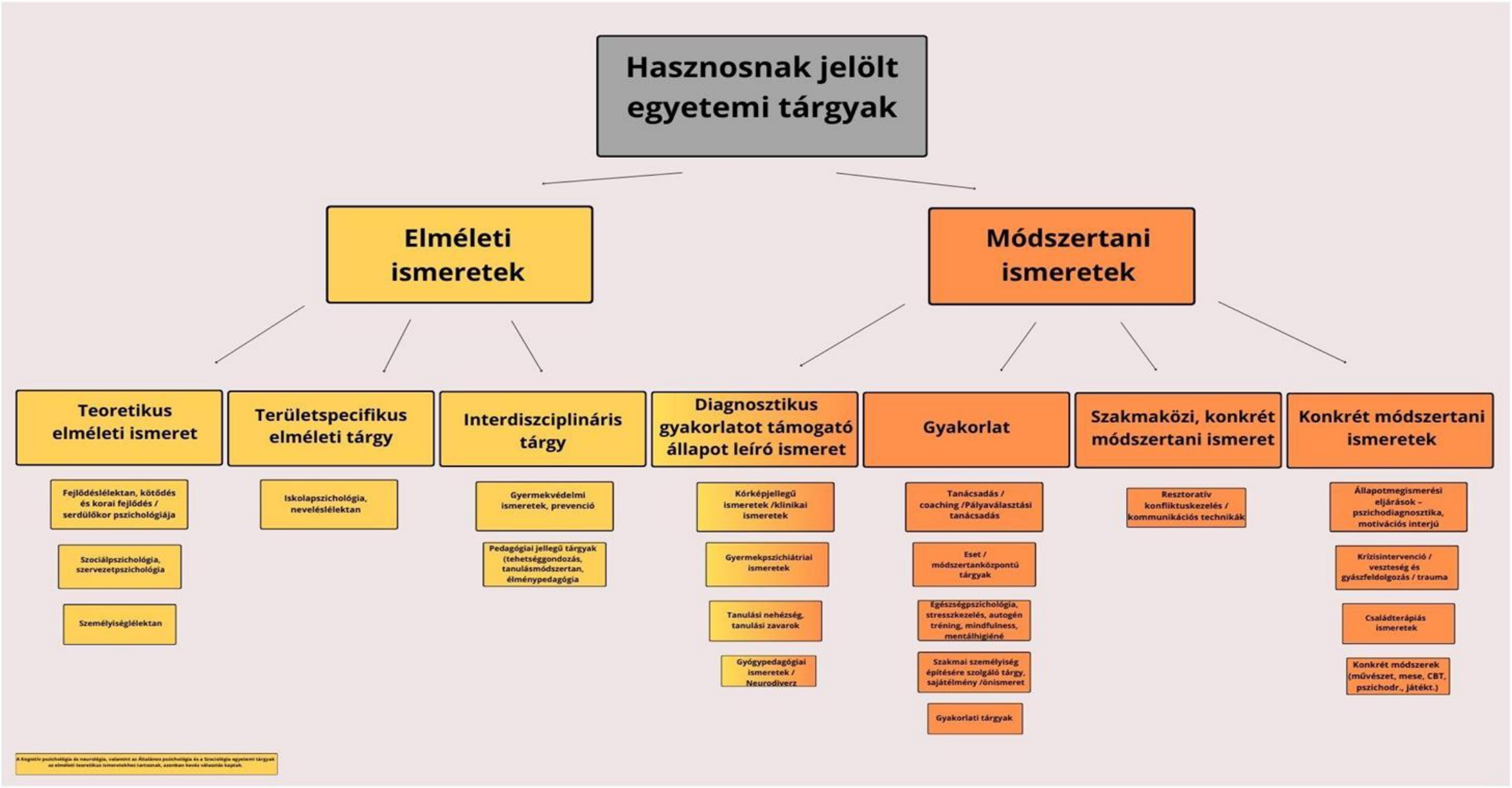
Leghasznosabbnak ítélt egyetemi vagy képzési tárgyak

30 válaszadó nem jelölt egy egyetemi vagy képzési tárgyat sem hasznosnak, míg a válaszadók közel harmada számára a **leghasznosabb a Fejlődéslélektan** (n=90, 29,5%), közel negyedük számára pedig a **Pszichodiagnosztika** (n = 72, 23,6%) és **Tanácsadás** (n = 71, 23,3%) tárgyak voltak.

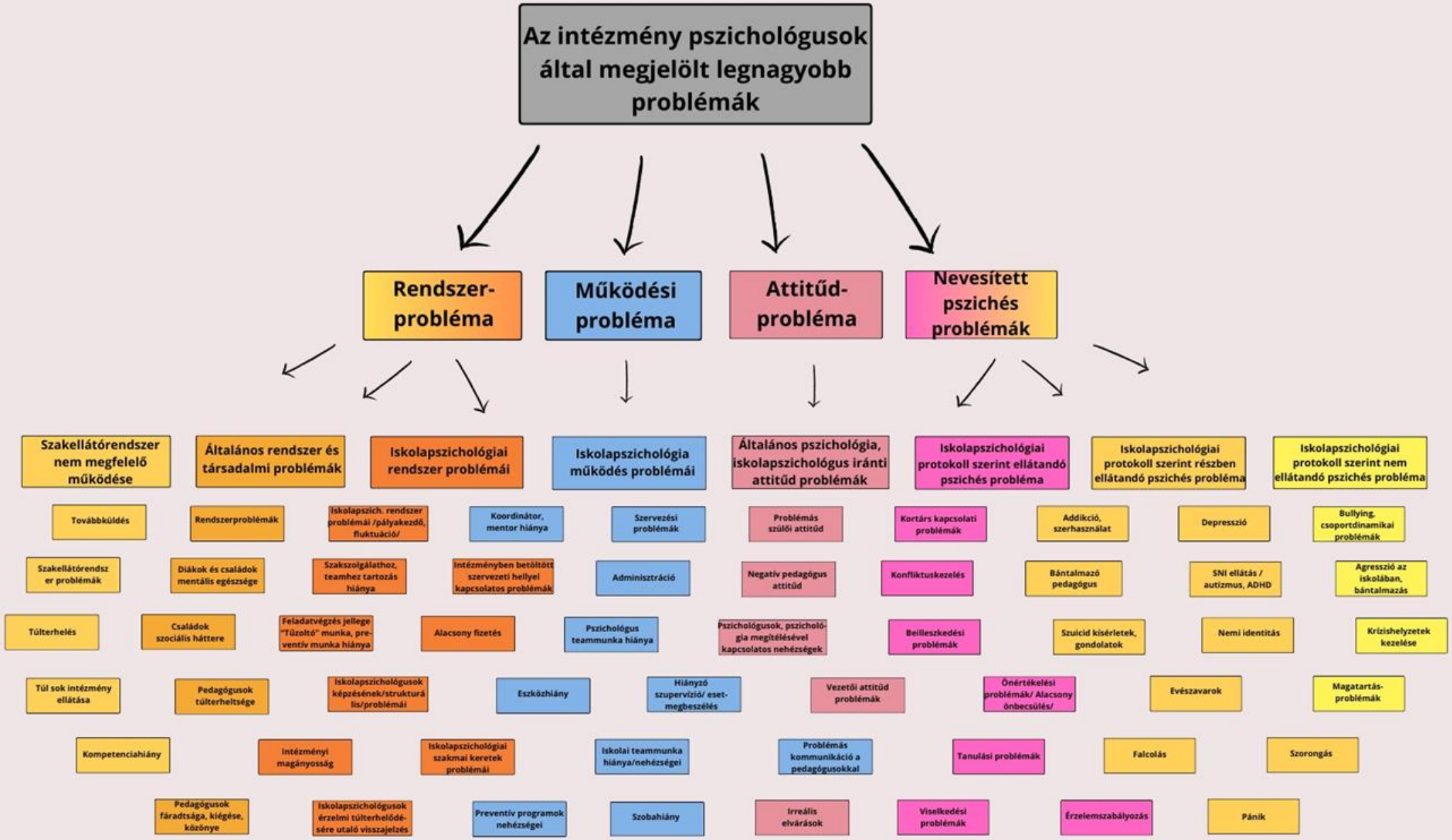
	N	N rel. %
Fejlődéslélektan	90	29,5
Pszichodiagnosztika	72	23,6
Tanácsadás	71	23,3
Krízisintervenció	47	15,4
Klinikai pszichológia	47	15,4
Iskolapszichológia, neveléslélektan	46	15,1
Szociálpszichológia	28	9,2
Személyiséglélektan	25	8,2
Valamilyen gyakorlat	25	8,2
Gyermekvédelmi ismeretek	22	7,2
Pályaválasztási tanácsadás	18	5,9
Családterápiás ismeretek	18	5,9
Gyógypedagógiai ismeretek	18	5,9
(Gyermek)pszichiátriai ismeretek	18	5,9
Resztoratív technikák	13	4,3
Általános és kognitív-pszichológia	8	2,6
Művészetterápia	5	1,6
Egészségpszichológia	3	1,0
Pszichodráma	2	0,7
Gyászfeldolgozás	2	0,7
Coaching	2	0,7
Mindfulness	2	0,7
Szociológia	1	0,3
Tehetséggondozás	1	0,3
Nincs ilyen	30	9,8

A jelentősebb egyetemi tárgy preferenciák megjelenése a pályán töltött évek szerint

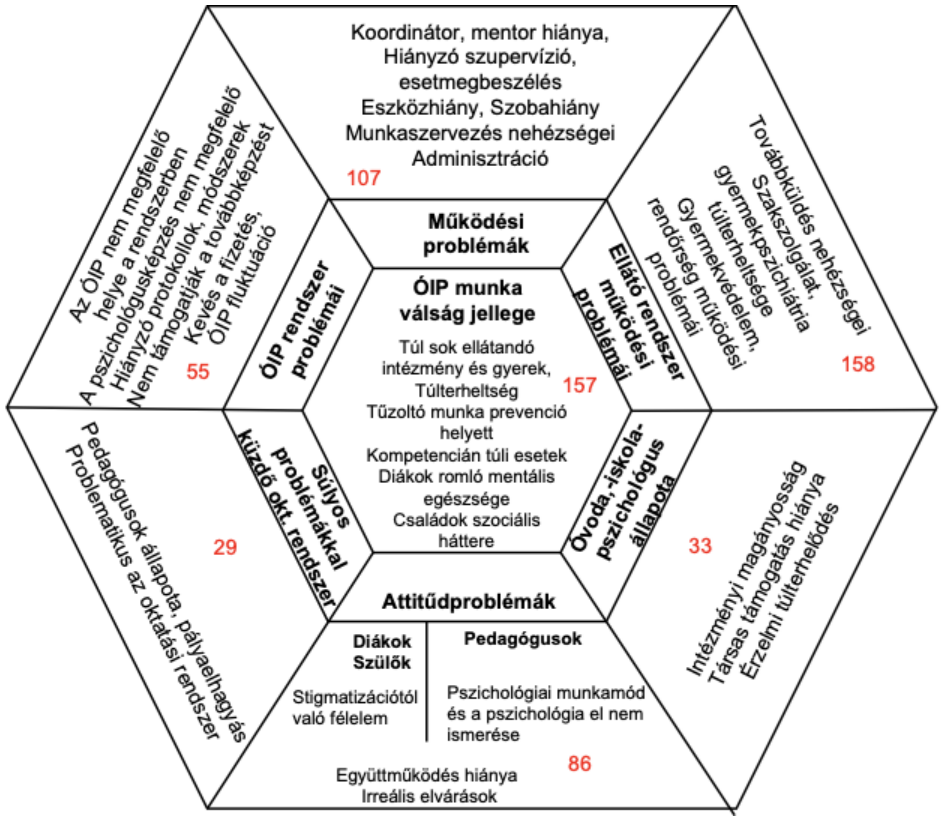
	1-5 év tapasztalat		6+ év tapasztalat		Összesen	
	N	%	N	%	N	%
Fejlődéslélektan	50	13,5	42	15,0	92	14,2
Állapotmegismerési eljárások, pszichodiagnosztika, motivációs interjú	45	12,2	21	7,5	66	10,2
Tanácsadás témakör, coaching	38	10,3	25	8,9	63	9,7
Kórkép jellegű ismeretek, klinikai pszichológia	25	6,8	23	8,2	48	7,4
Krízisintervenció, veszteség- és gyászfeldolgozás, trauma	31	8,4	16	5,7	47	7,2
Iskolapszichológia, neveléslélektan	22	5,9	19	6,8	41	6,3
Eset-, módszerközpontú tárgyak	19	5,1	12	4,3	31	4,8
Szociálpszichológia, szociológia, szervezetpszichológia	15	4,1	15	5,4	30	4,6
Resztoratív technikák	10	2,7	13	4,6	23	3,5
Gyakorlati tárgy	15	4,1	7	2,5	22	3,4
Családterápiás ismeretek	10	2,7	10	3,6	20	3,1

A 305 személy összesen 705 választ adott, amelyből 29 esetben érkezett "nincs" válasz, tehát a válaszadó nem jelölt meg hasznosnak tartott egyetemi tárgyat, így 676 választ tudtunk statisztikailag értékelni.

Az intézmény pszichológusok által megjelölt legnagyobb problémák
Rendszer-probléma
Működési probléma
Attitűd-probléma
Nevesített pszichés problémák
Szakellátórendszer nem megfelelő működése
Általános rendszer és társadalmi problémák
Iskolapszichológiai rendszer problémái
Iskolapszichológia működés problémái
Általános pszichológia, iskolapszichológus iránti attitűd problémák
Iskolapszichológiai protokoll szerint ellátandó pszichés probléma
Iskolapszichológiai protokoll szerint részben ellátandó pszichés probléma
Iskolapszichológiai protokoll szerint nem ellátandó pszichés probléma
Továbbküldés
Rendszerproblémák
Iskolapszich. rendszer problémái /pályakezdő, fluktuáció/
Koordinátor, mentor hiánya
Szervezési problémák
Problémás szülői attitűd
Kortárs kapcsolati problémák
Addikció, szerhasználat
Depresszió
Bullying, csoportdinamikai problémák
Szakellátórendsz er problémák
Diákok és családok mentális egészsége
Szakszolgálathoz, teamhez tartozás hiánya
Intézményben betöltött szervezeti hellyel kapcsolatos problémák
Adminisztráció
Negatív pedagógus attitűd
Konfliktuskezelés
Bántalmazó pedagógus
SNI ellátás / autizmus, ADHD
Agresszió az iskolában, bántalmazás
Túlterhelés
Családok szociális háttere
Feladatvégzés jellege "Tűzoltó" munka, pre-ventív munka hiánya
Alacsony fizetés
Pszichológus teammunka hiánya
Pszichológusok, pszichológia megítélésével kapcsolatos nehézségek
Beilleszkedési problémák
Szuicid kísérletek, gondolatok
Nemi identitás
Krízishelyzetek kezelése
Túl sok intézmény ellátása
Pedagógusok túlterheltsége
Iskolapszichológusok képzésének/struktúrá lis/problémái
Eszközhiány
Hiányzó szupervízió/ eset-megbeszélés
Vezetői attitűd problémák
Önértékelési problémák/ Alacsony önbecsülés/
Evészavarok
Magatartás-problémák
Kompetenciahiány
Intézményi magányosság
Iskolapszichológiai szakmai keretek problémái
Iskolai teammunka hiánya/nehézségei
Problémás kommunikáció a pedagógusokkal
Tanulási problémák
Falcolás
Szorongás
Pedagógusok fáradtsága, kiégése, közönye
Iskolapszichológusok érzelmi túlterhelődé-sére utaló visszajelzés
Preventív programok nehézségei
Szobahiány
Irreális elvárások
Viselkedési problémák
Érzelemszabályozás
Pánik

Külső problémák, melyek nehezítik az ÓIP munkát

A legfőbb probléma területek mellett szintén jelentős problémát okoznak az az általános pszichológus, iskolapszichológus felé irányuló **attitűdből** eredő nehézségek, a működés akadozása és a protokollnak megfelelő, vagy nem épp nem megfelelő konkrét kérdések.
További probléma a **szervezeti hely** kérdése.
ÓIP társadalom **vakfoltjai a társadalmi hátrányból** eredő nehézségekre.

Fenti táblázat jól illusztrálja, hogy a legnagyobb problémája a terepen dolgozó ÓIP kollégának a szakirodalomból jól ismert tényt támasztja alá, hogy az óvoda-iskolapszichológia területe, amely szoros együttműködésben kellene, hogy dolgozzon a pedagógiai szakszolgálatokkal és szakértői bizottságokkal, gyermekpszichiátriai ellátóhelyekkel, nem **tudja megvalósítani az együttműködést** az **ellátórendszer látványos hiátusai** miatt.

Továbbképződés- preferenciák

Legtöbben a legkönnyebben hozzáférhető forrásokból: szakkönyvekből, szakfolyóiratokból tájékozódnak. Hasznos forrás még tájékozódásra a szakképzések elvégzése és az ÓIP koordintárokkal való találkozás, illetve az ÓIPMB szakmai anyagai.

Érthető módon a csak egy szűk csoport számára meghirdetett ÓIP koordinátori megbeszéléseket használják tájékozódásul legkevesebben.

Szakmai ismeretek preferált bővítési forrásai (top 3)

	N	%
szakkönyvek, szakfolyóiratok	232	17,9
szakképzés	178	13,8
OIP koordinátor megbeszélései	159	12,3
OIP Módszertani Bázis szakmai anyagai	133	10,3
egyéb módszerspecifikus képzés	126	9,7
OIP Facebook csoport	125	9,7
internet	110	8,5
egyetemi jegyzetek korábbról	96	7,4
OIP Módszertani Bázis alkalmai	71	5,5
egyéb (pl. konferenciák, szupervízió, peer coaching)	48	3,7
OIP Módszertani Bázis koordinátori megbeszélései	16	1,2
Összesen	**1294**	**100,0**

Leghasznosabbnak ítélt módszerspecifikus végzettségek típus intézmény helye és tapasztalati idő szerinti összesítése

Módszerspecifikus végzettségek típusai	Összes válasz			Intézmény helye szerinti eloszlás		Pályán töltött évek száma szerinti eloszlás		
	N (n = 254)	Válaszgyakoriságok %	Válaszadók %	Főváros (n = 111)	Vidék (n = 143)	1-5 év (n = 136)	6+ év (n = 118)	
ÓIP feladatkörhöz IS kapcsolódó prevenciós munkát célzó ismeretek	**176**	**34,2%**	69,3%	70	106	94	82	
Kognitív terápiás módszertanok	114	22,1%	44,9%	44	70	65	49	
Konfliktuskezelő, kommunikációs, resztoratív szemléletű módszertanok	26	5,0%	10,2%	11	15	12	14	
Pedagógiai hátterű módszertanok	16	3,1%	6,3%	5	11	5	11	
CSAK ÓIP feladatkörhöz kapcsolódó prevenciós munkát célzó ismeretek								
Prevenciós programok	**20**	**3,9%**	7,9%	10	10	12	8	
ÓIP feladatkörhöz kapcsolódó intervenciós munkát célzó ismeretek	**134**	**26,0%**	52,8%	54	80	64	70	
Tanácsadás jellegű módszertanok	62	12,0%	24,4%	20	42	23	39	
Krízisproblémakörrel foglalkozó interventív módszertanok és ismeretek	15	2,9%	5,9%	7	8	9	6	
ÓIP feladatkörhöz IS kapcsolódó intervenciós munkát célzó ismeretek								
Alkotás és játék központú módszertanok	57	11,1%	22,4%	27	30	32	25	
NEM ÓIP feladatkörhöz kapcsolódó intervenciós munkát célzó ismeretek	150	29,1%	59,1%	71	79	75	75	
Pszichoterápiás módszertanok	150	29,1%	59,1%	71	79	75	75	
ÓIP feladatkörhöz kapcsolódó Állapotmegismerő jellegű tudás								
BTMN nehézségek, zavarok felismerése, kezelése	8	1,6%	3,1%	2	6	2	6	
ÓIP feladatkörhöz IS kapcsolódó Állapotmegismerő jellegű tudás								
Neurodivergens állapotokkal foglalkozó módszertanok	31	6,0%	12,2%	18	13	12	19	
Diagnosztikus jellegű ismeretek	16	3,1%	6,3%	4	12	6	10	
Összes kategória : 70								

Leghasznosabbnak jelölt módszerspecifikus képzettségek

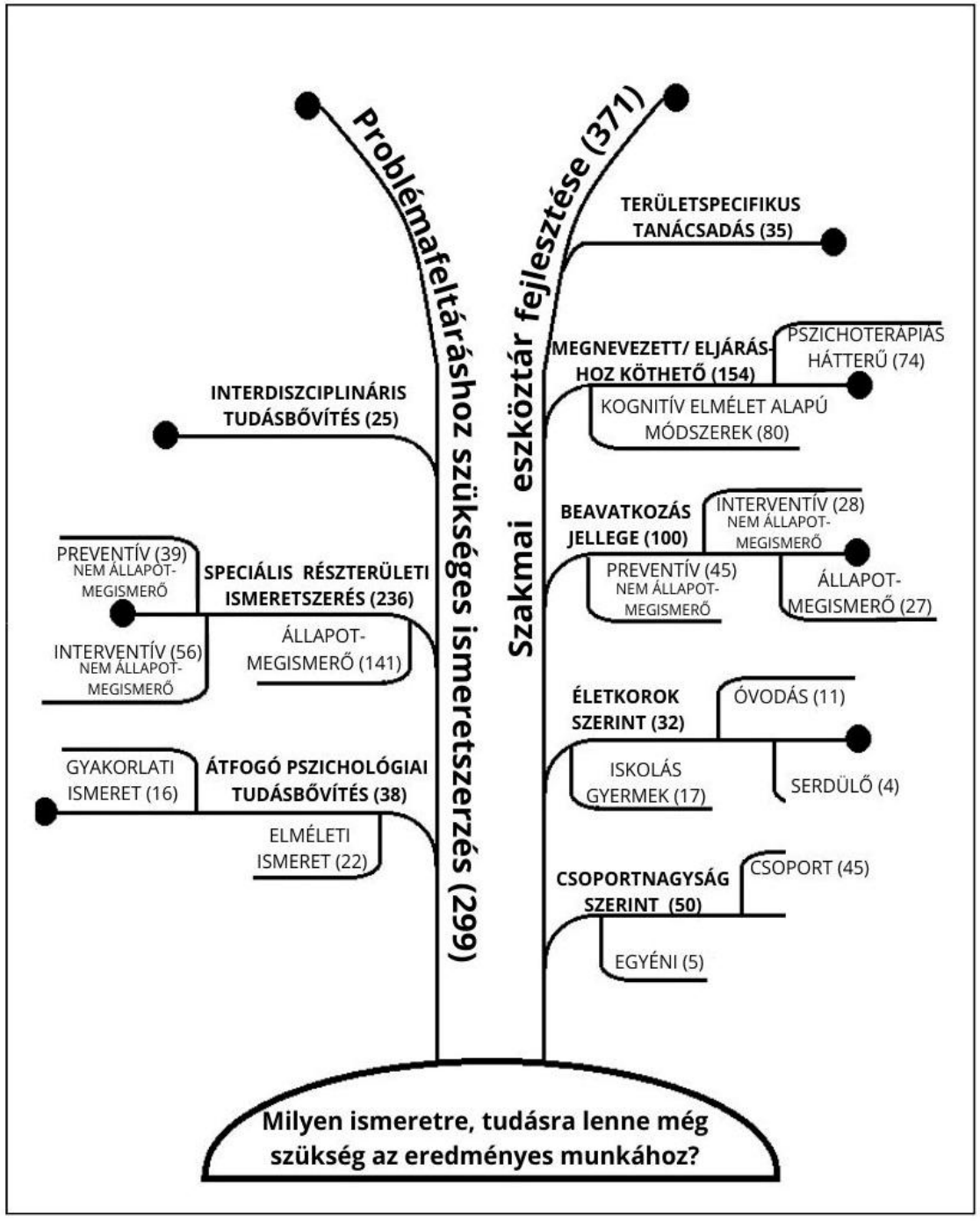

A 305 személy összesen 599 választ adott, amelyből 54 esetben érkezett nem releváns válasz, tehát a válaszadó nem jelölt meg értékelhető módszerpecifikust képzést, így 545 választ értékeltünk statisztikilag.

Milyen tudásra van még szükség?

Összes említés: 121	Összesen *n = 283*	Terület szerint		Tapasztalat szerint	
További ismeret igény jelölés (legalább 10 összes említés)	**N (v.adók %)**	**N (v.adók %)**		**N (v.adók %)**	
		Főváros	**Vidék**	**1-5 év**	**6+ év**
csoportos technikák	31 (11,0%)	17 (13,6%)	14 (8,9%)	21 (12,4%)	10 (8,8%)
szorongásoldás	26 (9,2%)	9 (7,2%)	17 (10,8%)	15 (8,9%)	11 (9,6%)
diagnosztika, szűrés	23 (8,1%)	12 (9,6%)	11 (7,0%)	13 (7,7%)	10 (8,8%)
bullying prevenció, intervenció	23 (8,1%)	7 (5,6%)	16 (10,1%)	17 (10,1%)	6 (5,3%)
krízisintervenció	22 (7,8%)	11 (8,8%)	11 (7,0%)	15 (8,9%)	7 (6,1%)
családterápia	21 (7,4%)	12 (9,6%)	9 (5,7%)	13 (7,7%)	8 (7,0%)
autizmus spektrum (ASD)	20 (7,1%)	12 (9,6%)	8 (5,1%)	14 (8,3%)	6 (5,3%)
figyelemzavaros hiperaktivitás (ADHD)	19 (6,7%)	11 (8,8%)	8 (5,1%)	12 (7,1%)	7 (6,1%)
kognitív terápiás elemek	18 (6,4%)	13 (10,4%)	5 (3,2%)	13 (7,7%)	5 (4,4%)
konfliktuskezelés	15 (5,3%)	7 (5,6%)	8 (5,1%)	6 (3,6%)	9 (7,9%)
mediáció	14 (4,9%)	6 (4,8%)	8 (5,1%)	7 (4,1%)	7 (6,1%)
csoportos tanácsadás	13 (4,6%)	4 (3,2%)	9 (5,7%)	9 (5,3%)	4 (3,5%)
gyászfeldolgozás	13 (4,6%)	4 (3,2%)	9 (5,7%)	9 (5,3%)	4 (3,5%)
érzelemszabályozás	13 (4,6%)	6 (4,8%)	7 (4,4%)	7 (4,1%)	6 (5,3%)
relaxáció	12 (4,2%)	6 (4,8%)	6 (3,8%)	5 (3,0%)	7 (6,1%)
viselkedésterápia, viselkedésrendezés	12 (4,2%)	6 (4,8%)	6 (3,8%)	10 (5,9%)	2 (1,8%)
játékterápia	10 (3,5%)	7 (5,6%)	3 (1,9%)	6 (3,6%)	4 (3,5%)
önsértés kezelése	10 (3,5%)	4 (3,2%)	6 (3,8%)	5 (3,0%)	5 (4,4%)
szexedukáció	10 (3,5%)	5 (4,0%)	5 (3,2%)	5 (3,0%)	5 (4,4%)

Milyen ismeretre, tudásra lenne még szükség az eredményes munkához?

A 305 személy összesen 670 választ adott.

Rendszerproblémára utal:

hogy a **19 felsorolt, leginkább hiányolt ismeret** alig **egyharmada feleltethető meg az ÓIP protokoll szerinti tevékenységekkel**, az ahhoz szükséges ismerettel.
Vagyis a gyakorlati munka során egyéb, a szakmai útmutatás által nem jelölt valós problémákkal szembesülnek és kényszerülnek megoldást keresni az ÓIP kollégák.
Bizonytalanságra utal a rendkívüli szórás: felsorolt témák 65% 1-4 szavazatot kapott
Negligált témák: nemzetközi trendektől látványos eltávolodás

- **digitális ellátási formák- nincs** említés
- Social justice-nincs említés- implicit minimális említés
- Gender témák minimális említés
- LMBTQ témák- minimális említés

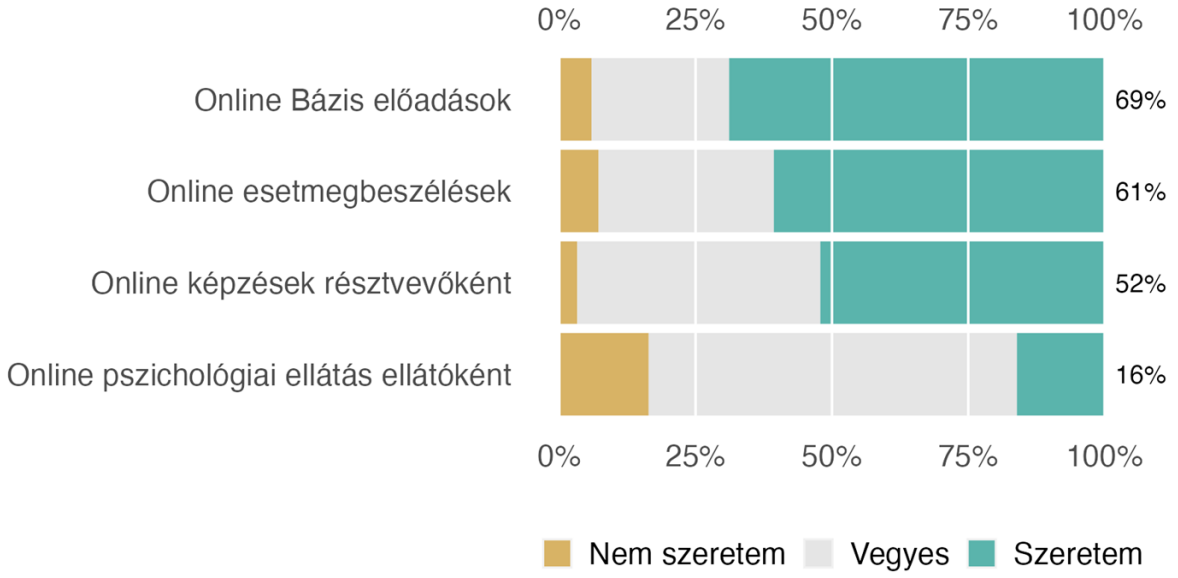
OÓIMB Továbbképzési preferenciák

Preferált képzési időpontok	N	%
Bármelyik nap délután	105	24,9
Kedd délelőtt	79	18,7
Péntek délelőtt	76	18,0
Péntek délután	62	14,7
Kedd délután	61	14,5
Csütörtök délelőtt	30	7,1
Egyéb válasz	9	2,1
	422	**100,0**

Online működési preferenciák

Az elvárt aktivitás növekedésével fokozatosan csökken az online ellátási formákban való részvételi preferencia, ugyanakkor inkább az ambivalens megítélés nő, a “nem szeretem”válasz 10 % alatt marad.

Kivéve a teljes aktivitás elváró online ellátás nyújtása csak 16% számára egyértelműen pozitív, többen - 20% körül- tartják egyértelműen nem preferáltnak. A többségnél ambivalens.

Mi segítené leginkább a munkát?

A legnagyobb segítség- a válaszadók 25%-nak az ingyenes, vagy jelképes díjú képzések lennének.

Eszközökre és szupervízióra is több, mit egyötödnek szüksége van.

Ami a legjobban segítené a munkát

	N	%
Ingyenes vagy jelképes részvételi díjú képzések	229	25,0
Pszichológusi munkához szükséges eszközök	193	21,0
Szupervízió	190	20,7
Esetmegbeszélés a kollégákkal	105	11,5
Pszichológusi munkához szükséges körülmér	100	10,9
Mentorálás	63	6,9
OIP koordinátorral rendszeres konzultáció	37	4,0
	917	**100,0**

A módszerspecifikus képzettséget, illetve a további, kiegészítő tudást firtató kérdésünkre adott válaszok további hozadéka a konkrét preferált képzőhelyek említése.

Az ÓIP felmérésben konkrétan megnevezett képzőhelyek,vagy jól körvonalazható képzések listája szakértői ajánlással

Képzőhely	Képzés neve/ témája / Említés száma	Ajánlás ÓIP -nek	Elérhető képzés	Ingyenesen elérhető
Autizmus Alapítvány	ASD képzés 1	!!	?	nem
	Négy üléses serdülő konzultáció 10<	!!	Nem	nem
	Boldogságóra képzések 2	!		nem
	CBT 10<	!!	Igen	nem
Csendes Éva/ NECC Önismeretei Kamasziroda	Életvezetési ismeretek 1	!!	Nem	nem
Egó Klinika	Gyermekterapeuta 1	!	igen	nem
Göbel Orsolya PhD	Varázsjátékok /SZPT képzés/ 1	!!	?	nem
Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány	Képzések 1	!!	?	igen
LEA	Kincskereső Meseterápiás Módszer 1	!	Igen	nem
MAKOMP	Komplex Integratív Gyermekterápiás képzés 10<	!	igen	nem
NANE	Képzések 1	!!	?	igen
Napfogyatkozás Egyesület	gyász kezelése gyermekeknél 1	!	?	nem
Hol a helyem? Központ /	Enable antibullying tréning 5<	!!	Igen	nem
Sulinyugi Lélekkel az Egészségért Alapítvány	Képzések 2	!!	?	igen
Unicef Magyarország Alapítvány	Lelki egészség óra képzés 1	!!	Igen	igen
Vadaskert Alapítvány	autizmus, viselkedésrendezés, ADHD, coping CAT, Pascet 5<	!!	Igen	nem
Vass Zoltán PhD	rajzdiagnosztikai elemzési tanfolyam5<	!!	?	nem
VIKOTE	Képzések 1	!! kognitív	igen	nem
ELTE PPK	Tanácsadó szakképzés	!!	igen	nem
ELTE PPK/ SZTE/	Pedagógiai szakpszichológus	!!	igen	nem
Horgász Csaba pszichoterapeuta	Békés Iskolák program 1	!!	nem	nem
Képző említése nélkül	EMK 3	!!	igen	nem
EFOP program	EFOP-3.1.2-16-2016-00001 1	?	?	nem
Rogers Személyközpontú Oktatásért Alapítvány	Személyközpontú terapeuta képzés 2	!!	?	

Az ajánláson még dolgozunk…

Merre tovább? Útmutató/ötletek/ civil szervezeteknek fenntartónak

- Szakértői ajánlással ellátott, ingyenes, online képzések szponzorációja
- Marketing tevékenység fokozása a meglévő képzések iránt
- Szemléletformálás az online, digitális mentálhigiénés eszközök felé
- Szemléletformálás negligált, nemzetközi fősodor témájú képzések felé
- Lektorált Iskolapszichológia folyóirat létrehozásának támogatása
- Pedagógusok, szülők számára ismeretterjesztés fokozása iskolapszichológiai munkáról
- Helyi, oktatáspolitikai döntéshozók tájékoztatása, érzékenyítése

ELTE EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

Összegzés felé: Hamis mítoszok az iskolapszichológiáról- lebontásukhoz edukáció szükséges.

- Pl. iskolában nem lehet terápiát csinálni, mert bármikor benyithatnak, a terápiás tér nem megteremthető-rácáfol, írások, önsegítő csoportok
- Online nem működik az ellátás- kell a személyes tér, Zeavin könyve, Covid időszak tapasztalatai
- Intézménypszichológusok hallgatólagos törekvése, a pszichológusok mainstream gondolkodása felé, ebből következően hamis felértékelése a klinikus pszichológiai tudásnak.
- Intézménypszichológusok középosztálybeli attitűddel, szociokulturális háttér figyelmen kívül hagyása- így hamis kép a zavarok és nehézségek egyoldalúan, egyéni pszichés problémaként aposztrofál olyan hatásokat, ami a társadalom nagyobb szeretét is érinti (Kiss Kata Dóra, Csabai Márta,2022/2), Fordulat)
- Szociológiai, antropológiai, szociálpolitikai,szakmapolitikai, gyermekvédelmi tudás hiánya- kisebbségi csoportok ellátásában eszköztelenség
- Akadémiai mainstream, elméleti, interdiszciplináris ismeretek ismeretek leértékelése- gyakorlati, módszertani ismeretek felértékelése- hibák lehetősége, kritikai gondolkodás lehetőségének csökkenése- szociokulturális elemek elhanyagolása

ELTE EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

Itt tartunk most 2024. 09. 27-én.

Mélyebb elemzés, konklúzió, limitációk és jövőbeli kitekintés fejezeteken dolgozunk már.

Köszönjük a figyelmet!